

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș
și organ informativ al AGRU-lui din Eparhia Maramureșului

Bucurosi de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirii No. 25

Apare în fiecare Duminecă.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

In fața Anului Nou.

In fața zilei mărețe a Anului Nou, stăm cu aceeași Infrigurare, cu aceeași teamă și speranță ca și în fața prea Sfintei zile a Nașterii Mântuitorului. Pentru noi creștinii, Anul Nou e absorbit de ziua Nașterii. Sfânta Naștere pune hotar trecutului. De aceea Ea presupune prăznuirea din partea noastră cu atâta drag, pune problema cu ce simțiri ne apropiem de această sărbătoare, cum ne pregătim, ce năzuinți ne animă.

Voim să ne renaștem, voim ca toți și toate din preajma noastră să capete o altă viață. Voim o lume nouă în care iubirea de sine să se confunde cu simțul de demnitate; o lume fără vicleșug, cu simț de dreptate și de milă. Dorim ca fiecare să știe că Domnul a venit pentru el pe pământ, că are un tată ceresc și să-i fie rușine și groază de păcat și să-i placă să fie sănătos la trup și la suflet. Căci mare e vaerul și neliniștea din jurul nostru! Nu-și mai găsesc loc lumile: se clătesc, se împing, se strivesc. Pa-timele răscolite înalță capete

de șerpi și înăbușă toți mugurii de viață cu balele lor veninoase.

Tot ce se mai găsește curat în străfundul sufletelor se trezește, se îngrijește și așteaptă ceva nou, așteaptă cu nădejde și cu tremur. „Doamne, nu ne lăse! Nicăeri nu-i împăcare, nu-i alianță de cât numai la Tine, Doamne! Indură-te de noi!”

Zadarnic vom năzui după această îndurare fără luptă pentru desăvârșirea noastră sufletească, realizând cu convingere toate comandamentele dumnezeiești: Desăvârșirea nu se poate împlini de cât cu înfrânări, cu neconțință rugă, luând în seamă orânduirile vieții creștinești, examinând realitatea cu ascuțit spirit de discernământ.

A trăi creștinește cere șfortare de erou.

Astăzi ca și atunci în preajma venirii Sf. Prunc pe lume, aceleași furtuni înspăimântătoare acelaș urlat de furtună, cutremur văzduhul; ca și atunci sufletele. Il caută, Il cheamă. Mai

Sfinții Evangheliști ne-au păstrat cuvintele Lui. Sunt altele mai dulci pe lume? mai cuprinzătoare, mai izbăvitoare? „Nimeni n'a vorbit așa de lămurit ea Tine. Nimeni n'a înțărît învățătura sa cu astfel de sfințenie, cu fapte așa de minunate și cu astfel de moarte, ca Tine? Într'adevăr numai Tu singur ai cuvintele vieții veșnice” Holărît, trebuie să ne ridicăm la fapte, la fapte demne de „Răscumpărătorul”

Fiecare semn generos din partea noastră va lua ceva din imenza greutate a păcatelor cu care l-au ținut pe cruce.

Să întimpinăm zilele anului care vine cu hotărîrea de a deveni plăcuți Domnului, demni de mila Sa!

Citiți și răspândiți

„Dumineca”

stăm pe gânduri?
Biblioteca Universitară „A. I. Cuza Iași”,
din CUU.
M. g. 100
EXEMPLAR ALIAT

O cuvântare

rostită de dl. dr. Ioan Pogăciaș, fost prefect, notar public, cu ocazia reactivării unei organizații inactive.

Aceia, cari în anul 1929 au așezat temeliele Asociației Generale a Românilor Uniți, — pe scurt — AGRU, si-au dat seamă, că înființează o asociație nouă, — culturală — religioasă.

Asociația aceasta este religioasă, pentru că cultura răspândită între membrii ei, este îmbibată de spiritul religios.

Este și culturală, pentru că cuprinde întreg domeniul de manifestare și activitate al vieții omenești, ca : știință, artă, tehnică, economie, industrie, morală, filosofie.

Om cult va fi acela, care toate manifestările vieții sale particulare și publice le așează pe principiile eternei înțelepciuni : pe religie.

Cultură fără religie nu este, dacă totuși la aparență ar fi, este diabolică și nu creștină.

Stăm la o rescruce a Istoriei. Din frământările de azi, trebuie să se nască o viață nouă.

Lumea începe să înțeleagă, că la temelia grozavei criză, prin care trecem : stă criza morală și numai o singură și sinceră revenire la Hristos, ne poate mântui.

Steagul mântuirii, trebuie să fie purtat de pătura intelectuală, — purtat cu glorie — (asemenea mexicanilor, cari mor su-râzând, pe buze cu exclama-rea : Viva Cristo Rai) — să nu ne fie fică, să nu ne fie ru-

șine a manifesta semnele externe ale credinței, — să fim noi intelectuali creștini practicanți, — să nu ne batem numai pieptul, că suntem catolici, ci să ne manifestăm creștinește, să auzim și să urmăm glasul conștiinței, aeropagul minunat al comandamentelor divine.

*

La noi încă s'a înființat Agru — durere fără nici un semn de viață externă. N'am făcut nimic. Nu invinuesc pe nime, nu caut cauzele inactivității!

Atunci, când întâmplarea oarbă, mi-a dat calitatea de președinte a acestei asociații, — nici prin minte nu-mi trece, că cuvântul meu aici rostit, să fie dirijorul, îndrumătorul cugetelor, simțurilor și intențiunilor D-Voastră.

Sunt în clar cu neînsemnătatea mea, — imi cunosc scăderile, viciile, greșelile.

Sunt un simplu soldat — ne-băgat în seamă — al intențiunilor bune, sunt purtătorul mut al crucii mele, stau în mijlocul D-voastră, în suflet și pe buze cu Aleluia — pentru că ziua, ora în care mi se dă fericita ocaziune să Vă vorbesc, este pentru mine o rugăciune, este o oftare a simțurilor mele de totdeauna.

Ca să aș avea puterea glasului trambitelor și organelor cu sunetul sofarului, va-și striga :

Oamenilor, fraților se apropie antihristul.

Acela, a cărui sosire au vestit-o prorocii, pe care îl anunță norii negri întunecați, al căror bubuit înfricoșat îl auzim, ale cărui fulgere sinistre le întrezărim.

Se apropie acel monstru sinistru, de care până acuma nu ne-am dat seamă, fiindcă în veci nu ne-am depărtat, nu ne-am înstreinat în așa măsură, în veci nu ne-am întors întru atâta dela Atotputernicul, dela Mântuitorul Isus.

Cu vocea disperatului vă strig, să ne întorcem din această cale, — în parcursul căreia : lăcomia, desfrâul, ura, invidia, dușmănia e singurul : crez.

Să ne întorcem din drumul satanei, care duce la prăpastii, — unde piloții podurilor sunt bătuți de calfele satanei, legăturile sunt slăbiciunile amintite și prietenii nedespărțiți ai acestora.

Trăim vremuri, trecem prin atari încercări, asemenea cărorora Creștinismul, n'a văzut de două mii de ani.

În vecinătatea noastră un popor de aproape două sute milioane, s'a desbrăcat de credință, — a rupt ori-și-ce legătură cu Dumnezeu, pentru că conducătorii din trecut l-au tratat ca pe animalele fără suflet — ci conducătorii de azi ai

statelor civilizate, neîncetat colaborează cu hoardele satanei.

Ce s'a petrecut și ce se petrece la noi, — vedem zilnic.

Talpa țării — țărâtimea noastră, de al cărui suflet — trecându-i pragul cu salutul creștinesc, — le-ai putut apropia liniștit, te primea cu încredere, — azi nu mai e acela, care a fost — politicianismul, demagogia politică, la demoralizat pe deplin.

Ceialaltă tabără a intelectuaților noștri, — care o mie de ani a ținut vie conștiința națională, care a contribuit la păstrarea credinței noastre, — încă a deraiat din calea adevărului, a rătăcit pe poteci lăaturalnice, care nu duc la Dumnezeu.

Mântuirea nu poate veni, decât prin apostolatul desăvârșit al laicilor. Vă rog deci, să intrați cu toții în Agru, în șirul ostașilor credincioși, că prin această înrolare de bună voie, ne vom mântui credința și ne vom apăra Patria și Neamul,

Să ne înrolăm cu toții și asemenea soldaților credincioși, să facem legământ, că vom asculta poruncile Domnului, le vom duce la îndeplinire — sunt sigur — că vom putea îndeplini această misiune cu ușurință, fiindcă suntem înzestrați cu cele mai moderne arme luate din arsenalul sfintelor taine.

Înainte, spre izbândă.

Năzdrăvăniile dreptcredincioase.

Geniala idee de a înființa o episcopie în Maramureș, a trezit din somnolență „conștiința ortodoxă.” După ce Congresul Național Ortodox în principiu a hotărât înființarea acestei episcopii, cași o „necesitate,” — până la punerea în praxă a acestui principiu s'a decis la moment la înființarea unui vicariat, cu sediul în Sighet pentru județele Maramureș și Satu-Mare. Nu s'a luat în considerare nici protestul Agru-lui, nici al dnilor Iorga și dr. Lupu, cari au arătat răul ce poate isvori din acest gând nefolositor, căci 7—8000 de suflete nu îndreptățesc statul la susținerea cheltuielilor cu înființarea și susținerea unei episcopii. Au fost nefolositoare și argumentele de alt ordin, care pretind, că aceasta episcopie va fi un vecinic izvor de vrăjmășie și de ură.

Acuma vechia nălucă zămisliță în capul unor localnici, dornici de a-și vede numele lor înscrise pe paginile istoriei, pare, că se apropie de realizare. Cel puțin așa arată donațiile de imobile făcute în ultimul timp din partea guvernului.

La tot cazul, hotărîrea Congresului Național Ortodox este o provocare, care pentru anul 1936, pe care am socotit să-l petrecem în muncă liniștită deschide perspectiva unui război confesional, care dealtcum de mult mocnește.

Câțva dintre însufleții neo-

fiți ai ortodoxismului maramureșan au și socotit, că trebuie să porceadă la acte de provocațiune. (Se vede, că focul din Abesinia molipsește.) Actele de provocațiune săvârșite chiar în timpul sărbătorilor păcii, poartă timbrul adevăratului ortodoxism.

Curtea unui preot ortodox a adăpostit vre-o câțva matadori, cari au socotit, că este demn de ortodoxie, ca în sara Crăciunului să lovească cu zăpadă într'un alt preot, pentru că este catolic (dar român). Nu avem ce spune, este o faptă vrednică de laudă ortodoxă.

Tot acest preot ortodox a fost martor la o filipică de înaltă logică, înflorită cu cele mai puturoase buruiene ale demagogiei bizantine, rostită tot de un nou purtător de steag al ortodoxiei și care în rezumat nu este altceva, decât amenințările drastice ale unuia, care prin trădare a devenit „dominant” și se simte în drept de a declara, că preotul catolic în decurs de un an nu va mai avea nici picioare, nici mâini. La aceste „metode” de „reromânizare” a românilor preotul ortodox martor nu are de zis nimica?

Tot acest matador cerularian îmbie în public fân în parte acelora, cari sunt aplicați, ca pentru un car de fân făcut cu greu să-și dea în schimb sufletul.

Preotul ortodox din chestie e atât de „dominant”, încât socotește, că are dreptul, ca să interzică preotului catolic, ca să-și viziteze credincioșii.

După cele auzite, nu ne mai miră faptul, că nouii ortodocși sunt bine instruați din partea celor vechi. Ei sunt în curat; că preotul catolic român nu merită alta soartă, decât să fie lovit cu zăpadă, că sufletul este o unealtă, care se poate vinde, cumpăra, trăda după poftă! Ei mai știu, că cei catolici sunt unguri revizionști periculoși și în sfârșit știu ceva și mai important, că anume Papa este ungar, cel puțin așa arată zbierătul lor: Jos cu Papa, jos cu toți ungurii.

Să dea Domnul, că bombardamentul de zăpadă din seara de Crăciun să nu fie preludiul unui războiu confesional, care numai bine nu va aduce acestui neam românesc, jucăreia tuturor patimilor și ambițiilor deșarte.

Și dacă nenorocirea va sosi, să știți voi dominanților, va fi fructul vostru.

Itinerarul

după care se va umbla cu sf. Cruce la Botezul Domnului în parohiile din Sighet.

Parohia I. Ștefan Popp vicar.

Duminecă 5 Ianuarie. Dela orele 9. Calea Dragoș Vodă (la stânga până la casa Dlui. Dr. T. Chișiu). Străzile Eternității, P Grădișteanu, Gării, Regele Ferdinand (la stânga către Prefectură), Gen. Averescu până la Calea Regele Ferdinand, Prefectura, Administrația Financiară, Piața Unirii (la stânga către Calea Dragoș Vodă) Bogdan

Vodă (la stânga, până la intersecția cu Dragoș Vodă) Str. Dorobanților.

Luni, 6 Ianuarie. Dela orele 9. Străzile: V. Alexandri, Mihai Vaiteazul, Regina Maria, Iosif Man, Regele Carol, Locotenent Popescu, Str. Crișan (până la Cămara) Str. Crișan (până la intersecția Ferestreului) Ferestreului (la stânga către Gară)

Marți, 7 Ianuarie. Cerepeș, Moara de sare, Cămara, Toplița. Parohia II. Darie Vlad prot. on.

Dumineca 5 Ianuarie. Dela orele 8. Străzile: Drăgălina (la stânga către Iza) Octavian Goga Șincai, Bușița, Xenopol, Nouă, Plugarilor, Basarab, Pop Ioan, Bogdan Vodă (până la barieră) Solovan, Piața Târgului, Negru Vodă.

Luni, 6 Ianuarie. Străzile: Sf. Gheorghe, Bălcescu, Roseti, Popa Lupu, Dr. Ilie Mariș, Coșbuc, V. Chiroi, V. Hodor, Dragoș Voda (la dreapta către Cămara până la barieră) Lazu Șesului, Căldărar, continuare Bogdan Vodă (dela barieră).

Marți 7 Ianuarie. Doboieș, Mociar, Valea Mare, Făget, Cerepeș.

Parohia III. Titu Berinde preot.

Dumineca, 5 Ianuarie. Dela orele 9. Tribunalul, Piața Unirii la stânga (cătră bis. reformată, Străzile Dr. Ioan Mihalyi Avram Iancu, Abatorului, Dr. Alexandru Lazar, Piața Cuza Vodă, Duca, Nicu Filipescu, Stefan cel Mare, Gh. Lazar, Vlahuța, Iza, Ghica Drăgălina, Gen. Davila, Cogălniceanu.

Luni, 6 Ianuarie. Dela orele

9. General Averescu, Calea Regele Ferdinand, (la stânga către Gară) Cloșca, Mihai Pavel, Diana, Paul Cziplea, Crișan (până la intersecția Ferestreului) Str. Ferestreului (la dreapta către Gară) Str. Horia (până la intersecția Ferestreului).

Marți 7 Ianuarie Câmpul Negru, Dealul Cetății, Valea Cufundoasă.

Duminecă la orele 7 se va celebra Liturghia cu sfințirea apei. Incolo se va celebra o singură Liturghie la orele 10.

Luni, serbătoarea Botezului Domnului. La orele 7 Liturghie, apoi o singură Liturghie la orele 9 cu sfințirea solemnă a apelor.

Marți Sta. Liturghie la orele 10.

Tipografia și Librăria Asociațiunii ptu Cultura Poporului Român din Maramureș

Hârtie și călimară
Toc, creion orice cerneală
Penițe, toc automat
Hârtie de pachetat
Tampoane și sugător
Hârtie în trei colori
Burete ce șterge bine
Și caiete cu foi fine
Creion Hardmut Kohinor
Tușuri în multe colori
Cărți frumoase de lectură
Copcii, ace, gumă bună
Chipuri sfinte și rozare
Tipărituri parohiale.
Toate se găsesc aici
Veniți dar voi, mari și mici.

Colegiul Cardinalilor întregit.

În „Consistorul Secret” din 16 Dec. crt. Sfântul Părinte a publicat numele celor doi Cardinali, desemnați „in pectore” încă din 13 Martie 1933 (Tedeschini și Salotti) și a creat alți 18 noi Purpurași pentru statul major al Bisericii. Numele lor l-am dat în numărul din 30 Nov. al „Unirii” — Solemnitățile desfășurate din acest prilej în Cetatea Vaticanului, cu o perfectă observare a ceremonialului tradițional, au avut o strălucire rară.

După serbările „Creerii”, o zi a rămas pentru vizite și felicitări. În 18 s'a desfășurat, în sala consistorială, ceremonialul „punerii beretei de cardinal”, încheiat cu un cuvânt de mulțumită al sărbătoriiților, rostit de E. S. Salotti, căruia i-a răspuns Sfântul Părinte. — În 19 Dec. s'a ținut, în San-Pietro, impunătoarea solemnitate a Consistorului public, în cadrele căruia noii Cardinali au făcut obișnuita „obediță”, precum și jurământul prescris. Îndată după terminarea Consistorului public s'a ținut, în sala consistorială, un nou consistor secret, în care Sfântul Părinte, potrivit obiceiului, „a închis gura” noilor Purpurași și a aprobat opțiunea Cardinalilor diaconi Laurenti și Verde pentru titlul de Cardinali-preoți.

Patru dintre sărbătoriiți sunt nunții apostolici în Madrid, Paris, Viena și Varșovia. Aceștia au rămas la posturile lor, și li-

s'a trimis bereta de cardinal în capitalele respective, unde li-s'a predat în cadrul unor solemnități nu mai puțin impresionante. Și anume, conform vechilor uzanțe: prin căpeteniile Statelor respective. Cari acum, în deosebire de trecut, toți sunt președinți de republici. La Madrid, Paris și Viena serbările s'au și ținut în 21 Dec. Cu mare strălucire și pompă. Semnificativă mai ales serbarea dela Paris. Ea arată că „fica mai mare” a Bisericii revine la locul de cinste pe care l-a avut în trecut în catolicism.

Pe noi ne mai interesează împrejurarea, că cinci dintre noii Cardinali au fost numiți membri ai Congregațiunii pentru Bis. Orientală. Și anume: EE. Lor Carlo Salotti, Ignățiu Gavril Tappouni, Carol Kaspar, Massimo Massimi și Petru Boetto.

(Unirea)

Vreți să serviți interesele noastre creștinești? Vreți să ajutați întreprinderile române creștinești? Vreți să dați ceva lui Dumnezeu? Vreți să fiți consecuenți convingerilor voastre? Părăsiți streinii și cumpărați la Librăria Asociațiunii, care are și tipografia cea mai mare și bună din Sighet. Veți fi serviți prompt și în condiții favorabile!

— Piața Unirii 25. —

Desfrâul.

Zeno auzind, că cineva își acuză patima desfrâului zicând, că cheltuește din prisosința venitelor sale, i-a zis următoarele: spune-mi, ai ierta bucătarului tău, dacă ar săra mereu prea mult mâncarea scuzându-se, cu aceea, că: am sare în belșug, deci pot să adaog mai mult, decât este necesar.

Diogenes, văzând într'o casă de desfrâu un om bogat, oarecândva, iar acum sărac, care se îndestulește cu cea mai ordinară masă de seară, i-a zis: prietene, dacă prânza-i așa, nu ar fi trebuit să cizezi așa.

Dionisie filosoful a zis: Mierea o gustăm cu degetul și nu cu palma: așa și plăcerile vor fi gustate numai cu măsura.

Focul se stinge în două feluri: sau nu-l alimentezi cu lemne sau îl stropești cu apă. Focul desfrâului se stinge dacă nu-l mai alimentezi dorințele arzătoare ale trupului sau dacă îți uzi sufletul cu lacrimile părerii de rău.

Trebuie să ne luptăm împotriva desfrâului, până avem putere. Însă să nu socotim, că putem birui numai cu puterile proprii: este necesar ajutorul lui Dumnezeu.

Desfrâul se comite sau prin cugete sau prin fapte: pentru că dușmanul neâmpăcat, diavolul, dacă nu poate să te amăgească la fepte se va molipsi cu gânduri ascunse.

Fructul desfrâului este mai amar ca fiara și mai crud ca sabia.

Cine poate să numere rami-ficațiile desfrâului? Acesta a răscolit Pentapolisul, acesta a omarit pe Sichem cu locuitorii săi, acesta a șters de pe fața pământului neamul lui Benjamin; acesta a ucis pe fiii lui Heli, pe Uria și pe Ammon; acesta l-a blăstămat pe Ruben, acesta l-a amăgit pe Samson și l-a stricat pe Solomon.

Calendarul „Bunului Creștin” dela Bixad de vânzare numai cu 12 Lei la Librăria Asociațiunii.

Kirkegaard despre presa rea.

Vai de presa zilnică! Dacă Iisus ar veni azi pe lume, el nu ar biciui, adevăr vă zic, pe sacerdoți, ci pe ziarști.

Dumnezeu știe, că setea de sânge e străină de mine și cred a avea o înfricoșată noțiune a răspunderii față de Dumnezeu. Și totuș aș lua asupra-mi răspunderea de a comanda un pluton de execuție, dacă m'aș fi convins întâiu cu cea mai atentă grijă, că în fața gurilor

de pușcă nu se găsește nici un alt om, ba nici o alta viețuitoare, decât ziarști.

Premiați. La concursul organizat de Comitetul Central al Agrului la studiul religiei cu elevii claselor superioare din învățământul secundar au participat 133 de elevi cu 133 de lucrări. Cum am nădăjduit, Sighetul și la acest concurs a rămas demn de faima sa. Doi elevi ai școlii normale *Dumitru Chișiu și Urcan George* au câștigat premiul al treilea, respective al șaselea, iar lucrarea elevului liceist din cl. VIII, *Teodor Oniga*, a fost menționată cu „foarte bine.”

LIBRĂRIA „SF. IOSIF” Gl. Berthelot 19. Buc. II.

trimite:

Imagini religioase 40 buc. asostate contra Lei 50.
mărci sau mandat poștel
100 buc. contra Lei 120.

Tablouri:

format 19×26 cm.	5 buc.	50 Lei	asortate
	10 "	90 "	
format 32×42 cm.	5 "	120 "	asortate
	10 "	200 "	
Statuete: 16 cm.	1 "	60 "	asortate
	5 "	250 "	

Calendar săptămânal.

5 — 11 Ianuarie 1936.

5. Dumineca Inainte de Botez

Ap. Col. 2, 8. Evg. Luca 2, 20.

M. Teop. și Teona

6. Luni Botezul Domnului

Ap. Col. 9, 19 Evg. Mat. 3, 13.

7. Marți Sf. Ioan Botezătorul

8. Mercuri C. Domnica

9. Joi M. Pelieust † 259

10. Vineri P. Grigore al Nissei † 395.

11. Sâmbătă C. Teodosie † 539.

6. IANUARIE. La sfânta și dumnezeiasca arătare a Domnului Dzeu și Mântuitorului nostru Isus Hristos.

Stih. 1 Dumnezeuule îndură-te spre noi și ne binecuvântă; lufținează fața ta peste noi și te îndură spre noi.

Pripeală. Botează-se Isus al meu dela serv in riul Iordanului: luminând toată făptura. 2. Și a tnat din cer Domnul, și cel înalt și a dat versul său. 3. Că la tine este izvorul vieții intru lumina ta vom vedea lumina. 4. Văzutu-te-au apele Dumnezeuule, văzutu-te-au și s'au temut. Luminat-au fulgerile tale lumea, clătitu-s'a și s'a cutremurat pământul. 6. Cât s'au mărit lucrurile tale Doamne! Toate intru înțelepciune le-ai făcut.